

KRALINGSEVEER

Wijkidentiteit(en)

KRALINGSEVEER

Wijkidentiteit(en)

In samenwerking met
Wijkraad Kralingseveer

Rotterdam, december 2022

INTRODUCTIE

Voor u ligt een rapportage over de identiteit(en) van de Rotterdamse wijk Kralingseveer. Het doel hiervan is de ondersteuning van de nieuwe wijkraad in het opstellen van het Wijkakkoord, onderdeel van het nieuwe bestuursmodel 'Wijk aan Zet'. Een wezenlijk element hiervan is het in kaart brengen van een 'beeld van de wijk', op basis waarvan concrete opgaven geformuleerd kunnen worden. Omwille van de ondersteuning van het gesprek hierover – en om een collectieve uitgangspositie te creëren – zijn Veldacademie en Stichting Wijkcollectie gevraagd dit beeld in de vorm van de 'identiteit van de wijk' in kaart te brengen. Het vertrekpunt hiervoor is de beleving van bewoners, ondernemers en andere wijkgebruikers. Welke aspecten dragen vanuit hun perspectief bij aan de identiteit van de wijk?

Identiteit(en) van de wijk

In dit onderzoek naar de identiteit van de wijk is het uitgangspunt niet een enkelvoudige identiteit, maar meerdere identiteiten. De meeste wijkraden hebben in formele zin meerdere wijken onder hun hoede. 'De wijk' is daarom binnen elke wijkraad een begrip met uiteenlopende betekenis en invulling. Tegelijkertijd kan één wijk in de beleving van wijkgebruikers ook meerdere identiteiten hebben. Om al deze identiteiten een plek te geven in dit onderzoek – van een eenduidig beeld over de wijk tot uiteenlopende beelden – wordt de term 'identiteit(en)' gebruikt.

Onderzoeksmethode

Voor dit doeleinde is een onderzoeksmethode ontwikkeld aan de hand waarvan informatie, verhalen en beelden over de identiteit(en) van Kralingseveer zijn verzameld. Deze methode gaat uit van verschillende invalshoeken en stemmen, geïnspireerd op de gelaagdheid van het concept identiteit.

Als startpunt zijn bestaande gemeentelijke profielen over de wijk geraadpleegd. Vervolgens is de beleving van wijkgebruikers over de wijk opgevraagd via een digitale vragenlijst die werd verspreid via Mijn Rotterdam. Aansluitend vond een workshop met de wijkraad plaats.

Door de opbrengsten uit deze invalshoeken met elkaar in verbinding te brengen, ontstaat er een gelaagd beeld: de identiteit(en) van de wijk. De rode draad die daarin zichtbaar wordt is door Veldacademie weergegeven in een wijkanalyse. In lijn daarmee heeft Stichting Wijkcollectie zes verhalen in beeld gebracht, aangedragen door wijkgebruikers.

Gedeelde beleving als identiteit

Deze selectie van verhalen is klein ten opzichte van het eindeloos aantal verhalen dat Kralingseveer kent. Toch zijn deze verhalen exemplarisch voor de identiteit(en) van de wijk, juist omdat zij – met de nuances en grijsstinten inbegrepen – door wijkgebruikers zijn ingebracht. De identiteit van de wijk is te vinden in de gedeelde beleving van haar gebruikers.

INHOUDSOPGAVE

1	BEELD VAN DE WIJK	11
	Beeld van de wijk	12
	Over het onderzoek	18
2	VERHALEN	21
01.	Piet de Man	22
02.	Nutstuinvereniging Kralingseveer	26
03.	Huis van de Wijk	28
04.	Buurtkastje	32
05.	Het Productiebos	34
06.	Ministad Kralingseveer	36
3	VERHALENWANDELING	40
	COLOFON	44

BEELD VAN DE WIJK KRALINGSEVEER

BEELD VAN DE WIJK

Kralingseveer is een van de kleinste wijken van Rotterdam en zuidelijkste wijk van Prins Alexander. Hoewel de wijk geheel wordt omsloten door Capelle aan den IJssel, voelen bewoners zich echte Rotterdammers. Ze beschermen hun 'dorp' en daarmee de eigengereide geschiedenis en saamhorigheid van de wijk. Tegelijkertijd voelen Kralingseveerders zich regelmatig niet gezien door de rest van Rotterdam. De wijk heeft daarentegen wel aandacht nodig. De buitenruimte is aan het verloederen. Verzakkingen van woningen zijn al langer een punt van veel zorg. De laatste jaren komen er ook steeds meer mensen tijdelijk in de wijk wonen, wat invloed heeft op de saamhorigheid in de wijk. Deze kindvriendelijke, sociale wijk heeft een opknappbeurt nodig en kan daar alle hulp daarbij gebruiken.

'Ons kent ons' dorp van alle generaties

In Kralingseveer kent men elkaar goed. Er is veel sociale binding, sociale controle en saamhorigheid tussen de bewoners. De wijk voelt voor bewoners als een dorp en warm thuis en vele Kralingseveerders blijven er generaties lang wonen. De kleinschaligheid en betrokkenheid jegens elkaar maken ook dat bewoners zich er veilig voelen en hun kinderen er zonder zorgen buiten laten spelen. Kralingseveer is een echt 'ons kent ons' dorp.

Een plek als de speeltuin (BSV Kralingseveer) heeft een zeer belangrijke verbindende functie in de wijk: van jong tot oud heeft er gespeeld. De jaarlijks terugkerende buurtactiviteiten versterken ook de binding door generaties heen. Zo is het Huttendorp een zeer gewaardeerde kinderactiviteit die elke zomer plaatsvindt en dat vrijwel iedereen als kind meegemaakt heeft. Deze wijdverspreide waardering houdt de activiteiten in stand.

“Ons kent ons. Veel speelgelegenheid voor de kinderen. saamhorigheid, jong en oud. Nergens zo thuis als in Kralingseveer.”

Bewoner via online vragenlijst

“Gemoedelijk, kleinschalig en betrokken met een dorps karakter en dicht bij het ware stadsleven.”

Bewoner via online vragenlijst

VRAGENLIJST WIJKGEBRUIKERS

Om zoveel mogelijk perspectieven te krijgen op de wijkidentiteit(en), is een vragenlijst uitgezet via digitaal participatieplatform Mijn Rotterdam. In de vragenlijst konden bewoners en wijkgebruikers allereerst een beschrijving van de wijk achterlaten. Daarin lieten ze vaak al duidelijk merken hoe zij hun wijk beleven en waarderen. Is het er prettig wonen? Wat zijn kwaliteiten in de wijk of juist pijnpunten? Hoe is de sfeer en het contact met medebewoners? Hoe is de openbare ruimte? Wat maakt hun wijk

speciaal? Daarnaast had de vragenlijst als doel om van een brede groep bewoners te weten te komen welke plekken, personen en activiteiten volgens hen de wijk karakter geven. Bewoners hebben daarbij op een kaart aangegeven waar in de wijk deze personen, plekken en activiteiten te vinden zijn en hoe onze wijkreporters deze konden bereiken. In Kralingseveer hebben in totaal 126 bewoners de vragenlijst ingevuld en zo hun bijdrage geleverd aan de wijkbeschrijving in deze rapportage.

“Gezellige wijk, maar wel een waar de verbintenis tegenwoordig minder lijkt te worden.”

Bewoner via online vragenlijst

“Een wijk die het snelst achteruit gaat van heel Rotterdam.”

Bewoner via online vragenlijst

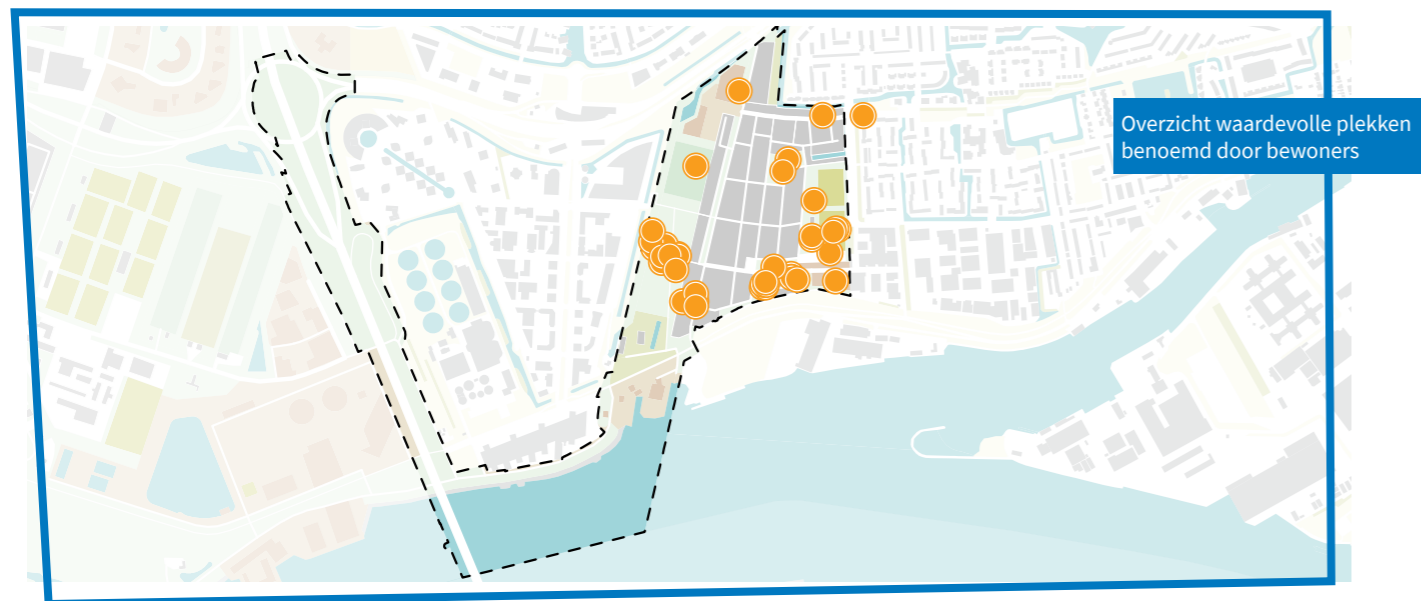
Verminderde binding en verloedering op loer

Juist vanwege de binding die veel bewoners ervaren met de wijk en elkaar, valt het ook op als zaken achteruit gaan of veranderen. Zowel in het fysieke als sociale domein zijn zulke veranderingen gaande. Naast het deel bewoners dat al decennialang in de wijk woont en/of zich er heel erg thuis voelt, komen er ook nieuwe en tijdelijke bewoners in Kralingseveer wonen. Als gevolg van 'verkamering' kunnen studenten of werkenden tijdelijk een kamer in de wijk huren. Huidige bewoners maken zich zorgen over het feit dat tijdelijke bewoners vaak minder binding met de wijk voelen en zich daar ook naar gedragen. Zij zien de onderlinge verbinding tussen bewoners hiermee achteruit gaan.

“Bewoners lijken minder rekening te houden met elkaar dan toen we hier net kwamen wonen. Meer individualisering, dat is jammer. Helaas ook meer vervuiling in de straten.”

Bewoner via online vragenlijst

Deze ontwikkeling laat ook zijn sporen na in de openbare ruimte. Bewoners geven aan meer last van afval op straat te hebben en zien dit als gedrag dat terug te leiden is naar bewoners die minder betrokken zijn bij het belang van de wijk als geheel. Ook vinden zij het zorgelijk voor de algemene uitstraling van de wijk als verhuurders weinig tot geen zorg besteden aan het onderhoud van de woning en de directe ruimte eromheen. Veel bewoners geven aan dat verloedering op de loer ligt, niet alleen op het vlak van het onderhouden van woningen. Er is ook meer autoverkeer (met bijbehorende parkeeroverlast) in de wijk dan de kleine historische wijk aan kan, waardoor ook de vrije bewegingsruimte in de openbare ruimte beperkter is geworden.

“Rustige wijk. Veilige wijk. Laatste tijd wordt het onderhoud minder van de buitenruimte. Verpaupering kan dan toe slaan, dit geldt ook voor het parkeren.”

Bewoner via online vragenlijst

Ook het verloederde Bouman terrein (en als gevolg de verkeersoverlast), wat vlak voor de entree van de wijk vanuit Rotterdam centrum gezien ligt, geeft in de ogen van bewoners “het verkeerde beeld” van hun wijk aan bezoekers en passanten. De bewoners trekken zich dit aan, omdat de wijk al een vergeten en onzichtbaar imago heeft door haar ‘schiereiland’-ligging en onbekendheid bij veel Rotterdammers. Hierdoor voelen zij zich al vaker over het hoofd gezien. “We hebben wel vaak pech.” Het feit dat het de Gemeente Rotterdam ook niet lukt dit terrein in lijn met het bestemmingsplan te laten opereren, draagt niet bij aan het versterken van het lage vertrouwen in de overheid dat met name oudere bewoners voelen. Daar komen verzakkingsproblemen in de wijk nog bovenop, een probleem waar maar moeilijk een haalbare oplossing voor gevonden kan worden en bewoners veel zorgen over ervaren. Hoewel veel bewoners prettig wonen in de wijk en de sociale cohesie alsnog een stuk hoger ligt dan het Rotterdams gemiddelde, hebben deze zorgen omtrent verloedering invloed op de kwaliteit van leven.

Oud & nieuw hand in hand

Kratingseveer kan een frisse wind gebruiken. Het van origine oude dorp is niet gebouwd voor de toekomst die reeds haar aantrede doet. Daarom zijn er serieuze renovaties in de wijk nodig, net als dat ieders (t)huis zo nu en dan een opknapbeurt nodig heeft. Om die reden vinden bewoners het belangrijk dat er goed voor de wijk gezorgd wordt, zowel door bewoners als door de gemeente.

“Mooie oud-Rotterdamse wijk. Combinatie van volks en inwoners vanuit de stad.”

Bewoner via online vragenlijst

“Volkswijk die aan het veranderen is. Er komen gelukkig weer veel starters/jonge gezinnen. Slecht onderhouden, de gemeente laat onze wijk helaas vaak links liggen.”

Bewoner via online vragenlijst

Op sociaal vlak vinden er ook verschuivingen in de wijk plaats. Er komen nieuwe mensen in de wijk wonen, een tendens waarvan de wijkraad over het algemeen erkent dat een nieuw fris elan goed is voor de wijk. Door deze ontwikkeling ontstaat er de gelegenheid om een nieuwe balans te zoeken tussen het oude en nieuwe, zoals tussen oude en nieuwe bewoners, bestaande gewoonten en nieuwe ontwikkelingen, wantrouwen in de overheid en wel gezien en gehoord worden. Het dorpse karakter van Kratingseveer is eigengereid, maar ook onderdeel van de grootstedelijke stad. Sociale cohesie en behoefte naar individuele ruimte hoeven elkaar ook niet uit te sluiten. Het aannemen van een meer open-minded opstelling naar dat wat nieuw de wijk binnenkomt kan de onderlinge verbinding in de wijk nieuw leven in blazen. Het feit dat zowel nieuwe als oude kenmerken aanwezig zijn in Kratingseveer is een groot deel van haar aantrekkingskracht.

“Een fantastische en rustige wijk die met nog geen 15 min van centrum van Rotterdam. Waar iedereen je kent en je goed thuis voelt.”

Bewoner via online vragenlijst

“Dorps maar toch dicht bij de stad. Gezellig, fijne mate van onderlinge betrokkenheid. Betrokken bij elkaar, maar niet teveel controle.”

Bewoner via online vragenlijst

“Een wijk waar vroeger van alles georganiseerd werd en nu erg weinig.”

Bewoner via online vragenlijst

Wat betreft het aansluiten op de behoeften van huidige en nieuwe bewoners, kan het ook helpen het aanbod aan activiteiten in de wijk te herzien. In het algemeen worden er veel activiteiten voor de wijk georganiseerd, vertellen bewoners die al meer dan 20 jaar in de wijk wonen. Zeker de activiteiten voor kinderen hebben niet ingeboet aan populariteit door de jaren heen. Bewoners ervaren dat er door de tijd heen minder activiteiten plaatsvinden in de wijk. Nieuwe activiteiten worden daarentegen nog niet zo goed bezocht als gehoopt. Een nieuw aanbod, passend bij de behoeften van het Kralingseveer van vandaag de dag, kan bijdragen aan een hernieuwd gevoel van binding met de wijk, juist ook voor nieuwe bewoners en bezoekers.

“Heerlijke wijk, die dorps aan voelt en waar we de kinderen met een gerust hart zelfstandig durven laten buiten spelen. Er worden veel activiteiten georganiseerd.”

Bewoner via online vragenlijst

Eigengereid op de grens van Rotterdam

Vanwege het feit dat de wijk gevoelsmatig een dorp met eigen sociale structuur en lange geschiedenis is, zijn er ook – met name oudere – bewoners die zich de les niet graag laten lezen. Dit heeft als gevolg dat zij minder gemakkelijk open staan voor nieuwe ontwikkelingen en bewoners, terwijl het de wijk ook goed kan doen als er nieuwe mensen komen wonen. Het verminderde vertrouwen in de overheid/gemeente is het gevolg van teleurstellingen over het handelen van de gemeente richting de wijk in het verleden. Huidige wijkraadsleden herkennen dit gevoel binnen de wijk. Bewoners van Kralingseveer die naar de gemeente bellen dienen wel vaker uit te leggen dat ze het niet over Kralingen hebben. Deze onbekendheid met de wijk (binnen Rotterdam én zelfs Gemeente Rotterdam) geeft bewoners het gevoel over het hoofd gezien te worden en kan bijdragen aan de weerstand richting de gemeente. Tegelijkertijd werken de leden van de wijkraad bewust constructief met de gemeente samen door zich verkiesbaar te stellen voor de eerste eigen wijkraad van Kralingseveer, een ontwikkeling die erg gewaardeerd wordt in de wijk.

“Dorps. Bewoners staan boven wet. Ons kent ons. Onrust.”

Bewoner via online vragenlijst

Capelle aan den IJssel

“Voor kinderen wordt er veel georganiseerd. Ligt erg centraal. Vriendelijke burenen.”

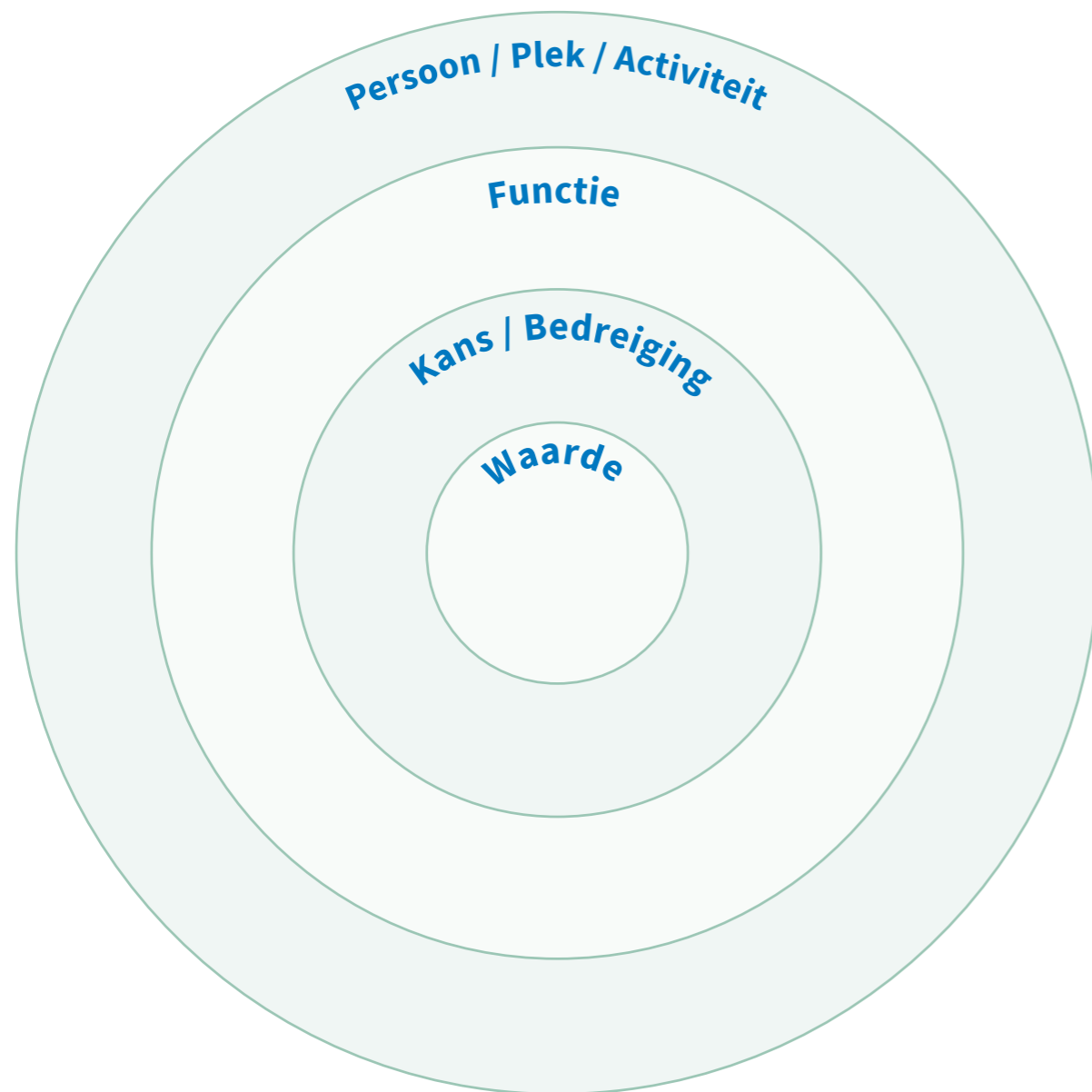
Bewoner via online vragenlijst

“Oud-IJsselmonde is een leuk klein dorpie aan de Maas, moet ook zo blijven en dat is niet altijd duidelijk op de Coolsingel.”

Bewoner via online vragenlijst

Kralingseveer mag gezien worden. Haar bewoners voelen zich Rotterdammers, wat veel van hen bewoog om in de wijk te gaan wonen: het is er groen, rustig én hoewel op het randje, gelukkig toch nog Rotterdam. Bewoners voelen zich grenswachters van Rotterdam ten opzichte van Capelle aan den IJssel, waar de wijk geografisch geheel door omsloten wordt. Hoewel omwonenden van buiten Kralingseveer meer dan welkom zijn om voorzieningen zoals de kerk en sportvereniging in Kralingseveer te bezoeken (waar bewoners zelf minder vaak komen), vinden Kralingseveerders het belangrijk geen uitloopgebied voor Capelle te worden. Ruimte voor groen en parkeerbehoeften dient Capelle zelf voldoende aan te bieden in eigen stad, Kralingseveer leent zich niet als verlengstuk daarvoor. Zo beschermen Kralingseveerders de leefbaarheid binnen de wijk en daarmee ook de leefbaarheid van een uniek stukje Rotterdam. Kralingseveer verdient een stevige opknapbeurt, om ook in de toekomst een veilig thuis te kunnen blijven bieden aan zowel oude als nieuwe Kralingseveerders. Daarbij blijft het een aandachtspunt om een goede balans te blijven zoeken tussen het beschermen van het oude en het verwelkomen van het nieuwe.

OVER HET ONDERZOEK

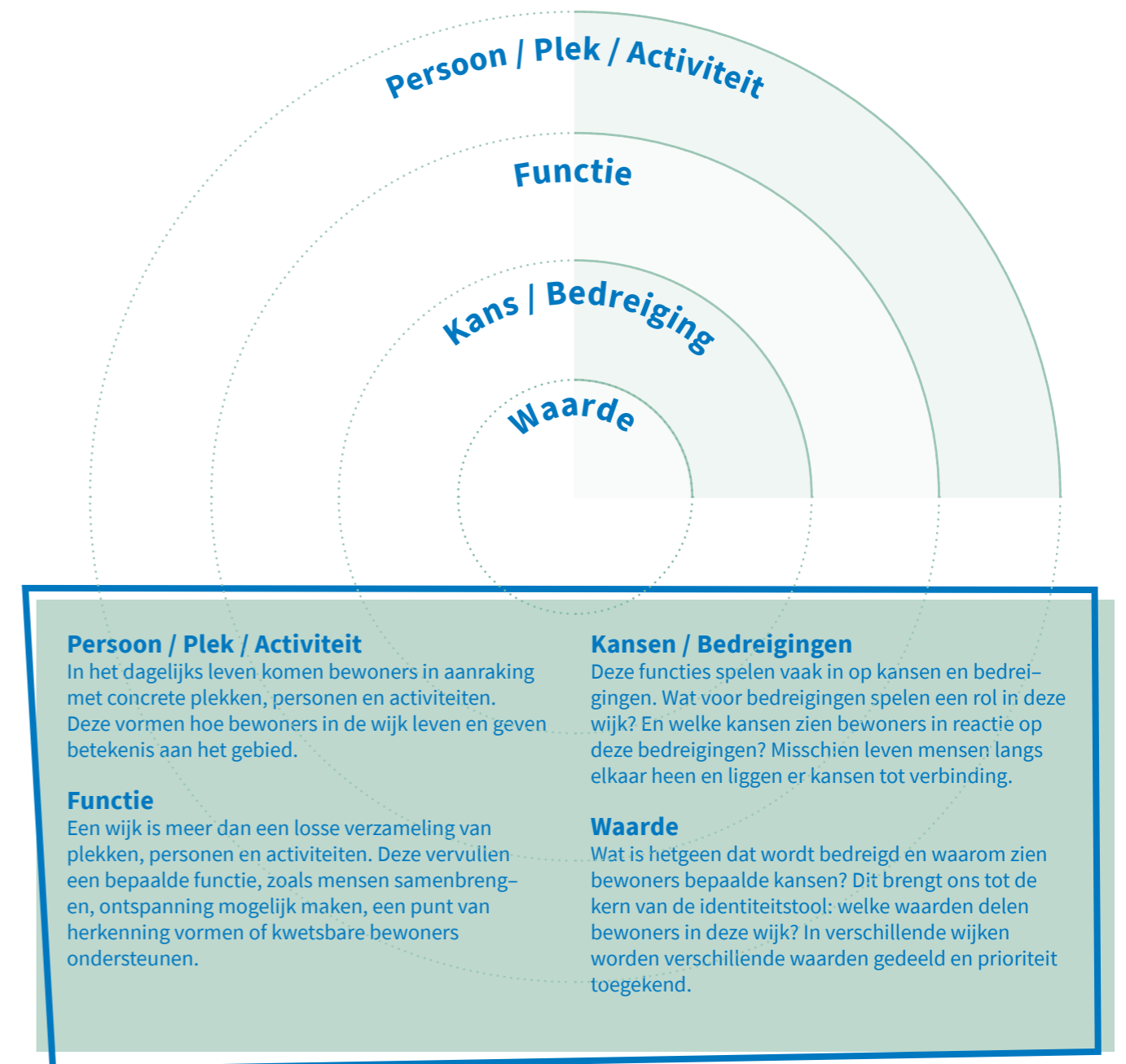

Methodiek

Om de identiteit(en) van de wijk in kaart te brengen is gebruik gemaakt van een gesprekstoel. Aan de hand van deze cirkelvormige tool, wordt het complexe begrip identiteit 'afgepeld' in vier lagen. Van concrete plekken, personen en activiteiten in de buitenste laag, tot de meer abstracte kern van de cirkel met gedeelde waarden. De beleving van bewoners vormt hierbij het startpunt.

De ingevulde tool is een snapshot van de wijkidentiteit(en) op dit moment door de ogen van bewoners. Dit beeld is per definitie onvolledig en in ontwikkeling; het is nooit af. Toch geeft het inzicht in identiteit(en) van een gebied. Wat vinden bewoners belangrijk en waarom? En hoe zien we dit terug in de wijk?

De cirkel kan op verschillende manieren gelezen worden. Zowel van buiten naar binnen als andersom. Plekken, personen en activiteiten zijn enerzijds een weerspiegeling van de onderliggende lagen. Ze worden gevormd door gedeelde waarden, kansen en bedreigingen van een wijk. Anderzijds zijn deze plekken, personen en activiteiten van invloed op de onderliggende lagen. Ze beïnvloeden hoe men in de wijk samenleeft en wat men belangrijk vindt. Deze relaties zijn niet altijd lineair; tussen de verschillende aspecten in de cirkel bestaan ook kruisverbindingen. Al deze verbindingen samen geven inzicht in de complexiteit van de identiteit(en) van de wijk.

VERHALEN KRALINGSEVEER

Piet woont in een flat aan de Wapitistraat en zet zich in voor de bewoners in het gebouw. Vanuit bijvoorbeeld het budget van Opzoomer Mee wordt de straat schoongehouden. Er is een sociaal potje voor belangrijke gebeurtenissen, verjaardagen en ziekenhuisbezoek. Piet zorgt dan voor een kaart die iedereen ondertekent. Dan is er nog de nieuwjaarsborrel én drie keer per jaar een gezellige middag met koffie, een gebakje en een glaasje.

.....

Piet

DE KRACHT VAN KRALINGSEVEER IS HET WIJ-GEVOEL

De onofficiële burgemeester van Kralingseveer, Piet de Man, zit er stralend bij. Hij is inmiddels 80 jaar. “Maar ik voel me 60. Ik heb lang in de haven gewerkt en om dan in een keer stil te zitten, dat zit niet in mijn aard.” Hij heeft verschillende rollen gehad in talloze verenigingen en organisaties in Kralingseveer. Onder andere als voorzitter van Stichting Wijkorgaan Kralingse Veer (SWO), dat inmiddels niet meer bestaat. Als er iets geregeld moet worden dan gaat Piet erop af. “Heb respect voor de mens tegenover je, vraag hoe het gaat met iemand en daarna komt pas jouw verhaal.” Zo heeft hij van alles voor elkaar gekregen, van nieuwe parkeerplaatsen tot extra speelruimte voor kinderen.

Ons kent ons

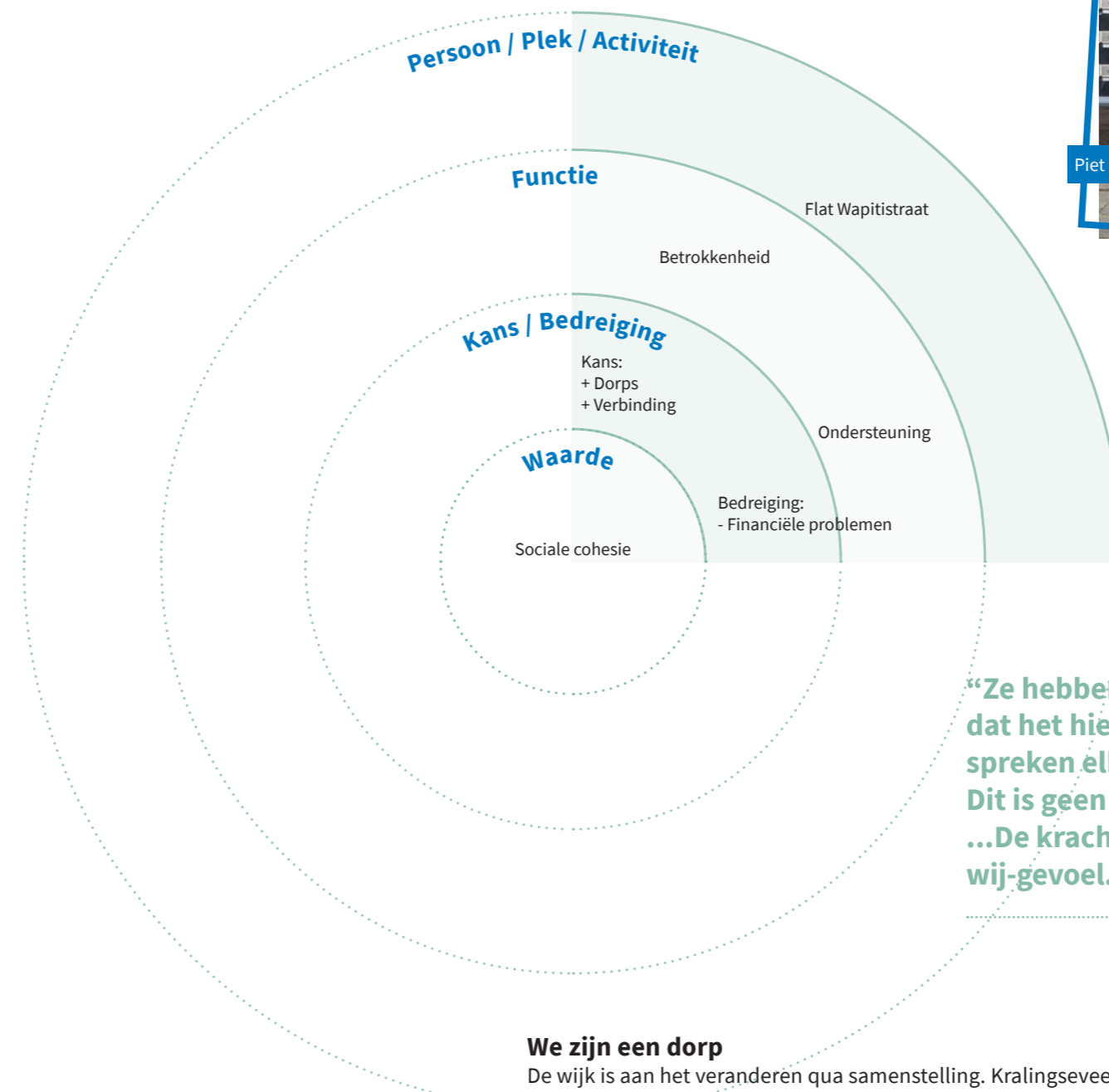
Piet is geboren en getogen in de wijk en heeft onder meer als assistent lichtwachter in de Rotterdamse haven gewerkt. De kinderen zijn het huis uit. Hij woont nu samen met zijn vrouw in Kralingsveer en voelt zich hier thuis. Ons kent ons en dat bevalt Piet prima. “Je weet precies waarvoor je bij wie moet zijn. Het is ook een hele fijne plek voor kinderen. We hebben hier een grote speeltuin en nog drie andere speelplekken, dat is uniek voor een relatief kleine wijk.”

Actief blijven is veel beter

Piet woont in een flat aan de Wapitistraat en zet zich in voor de bewoners in het gebouw. Vanuit bijvoorbeeld het budget van Opzoomer Mee wordt de straat schoongehouden. Er is een sociaal potje voor belangrijke gebeurtenissen, verjaardagen en ziekenhuisbezoek. Piet zorgt dan voor een kaart die iedereen ondertekent. Dan is er nog de nieuwjaarsborrel én drie keer per jaar een gezellige middag met koffie, een gebakje en een glaasje. Ieder jaar gaat Piet bij alle bewoners langs, 34 appartementen, om het potje weer aan te vullen. Hij is ervan overtuigd dat je mensen moet blijven betrekken. “Ze komen de deur niet meer uit, maar hebben wel behoefte aan een praatje met elkaar. Anders gaan ze in de spiegel tegen zichzelf zitten praten. Af en toe moet je ze bij hun nekvel grijpen en naar buiten donderen zeg ik altijd maar. Actief blijven is veel beter.” Bewoners weten Piet ook te vinden als het even wat minder gaat. Ze komen bijvoorbeeld om advies vragen: “Mensen komen vaak zelf met de antwoorden als je met ze praat.”

De toekomst brengt allerlei kansen en uitdagingen. Er zijn veel ‘eensteenshuizen’ en Piet voorziet financiële problemen met de gestegen energieprijzen. Ook de verzakking in de wijk is een probleem. Er leek even een opening te zijn onder voormalig wethouder Lucas Bolsius. “We hadden een heel plan uitgedacht, met het opkopen van woningen, slopen en opnieuw bouwen. Overleg met de woningbouwvereniging was er ook al. Maar opeens bleek dat andere wijken in Rotterdam voorrang hadden en vanuit de gemeente werd alles stopgezet. Dat is een gemiste kans, toen was het nog betaalbaar om mensen uit te kopen. Met de prijzen van nu gaat dat niet meer lukken.”

Bewoners weten Piet ook te vinden als het even wat minder gaat. Ze komen bijvoorbeeld om advies vragen: “Mensen komen vaak zelf met de antwoorden als je met ze praat.”

“Ze hebben tijd nodig om te beseffen dat het hier anders gaat. Mensen spreken elkaar hier gewoon aan. Dit is geen stad, we zijn een dorp. ...De kracht van Kralingseveer is het wij-gevoel. We doen het met z’n allen.”

We zijn een dorp

De wijk is aan het veranderen qua samenstelling. Kralingseveer kent 36 nationaliteiten op 1.700 inwoners. Nieuwkomers in de wijk moeten soms wennen. Piet: “Ze hebben tijd nodig om te beseffen dat het hier anders gaat. Mensen spreken elkaar hier gewoon aan. Dit is geen stad, we zijn een dorp. De kinderen van deze nieuwe wijkbewoners gaan naar de speeltuin en komen zo in aanraking met de oorspronkelijke Kralingseveerders. Op die manier groeit dat naar elkaar. Capelle aan den IJssel wilde ons ooit inlijven, maar daar hebben de bewoners zich met hand en tand tegen verzet. De kracht van Kralingseveer is het wij-gevoel. We doen het met z’n allen.”

KRALINGSEVEER IS EEN SMELTKROES

Kralingseveer heeft zijn eigen ongeschreven regels: ‘Zo doen we dat hier’. Dat botst weleens met de regels van de maatschappij. Er is een grote trots op het echt ‘veerder’ zijn. Suzanne Rosloot-den Ouden: “Ik hou van het dorpse met tegelijk de grote stad dichtbij. Voor kinderen is het hier een paradijs. Ongepolijst, niet van die plantsoenen met teruggesnoeide struikjes van precies 80 centimeter.” Sinds 2019 is Suzanne secretaris van Nutstuinvereniging (NTV) Kralingseveer.

Je doet iets voor een ander

Samen met Henk van Kasbergen en Astrid van den Berghe vormt Suzanne het bestuur van de NTV. “We vullen elkaar goed aan en ondanks dat we niet over alles hetzelfde denken, hebben we één smoel naar buiten. We doen het echt samen.” Suzanne kwam samen met haar man in 2005 in Kralingseveer wonen. Inmiddels is het gezin uitgebreid met drie kinderen. “Mijn man en ik zijn beiden opgevoed met ‘je doet iets voor een ander’ en als er hulp nodig is dan geef je dat.” Vandaar dat vrijwilligerswerk niet meer dan logisch voelt voor haar. Suzanne: “Het lijkt soms of mensen vooral gericht zijn op zichzelf. Het is daarom steeds lastiger om mensen te vinden die voor een langere periode vrijwilligerswerk willen doen. Ook in Kralingseveer is dat een steeds grotere uitdaging. Vaak zie je dezelfde bewoners.”

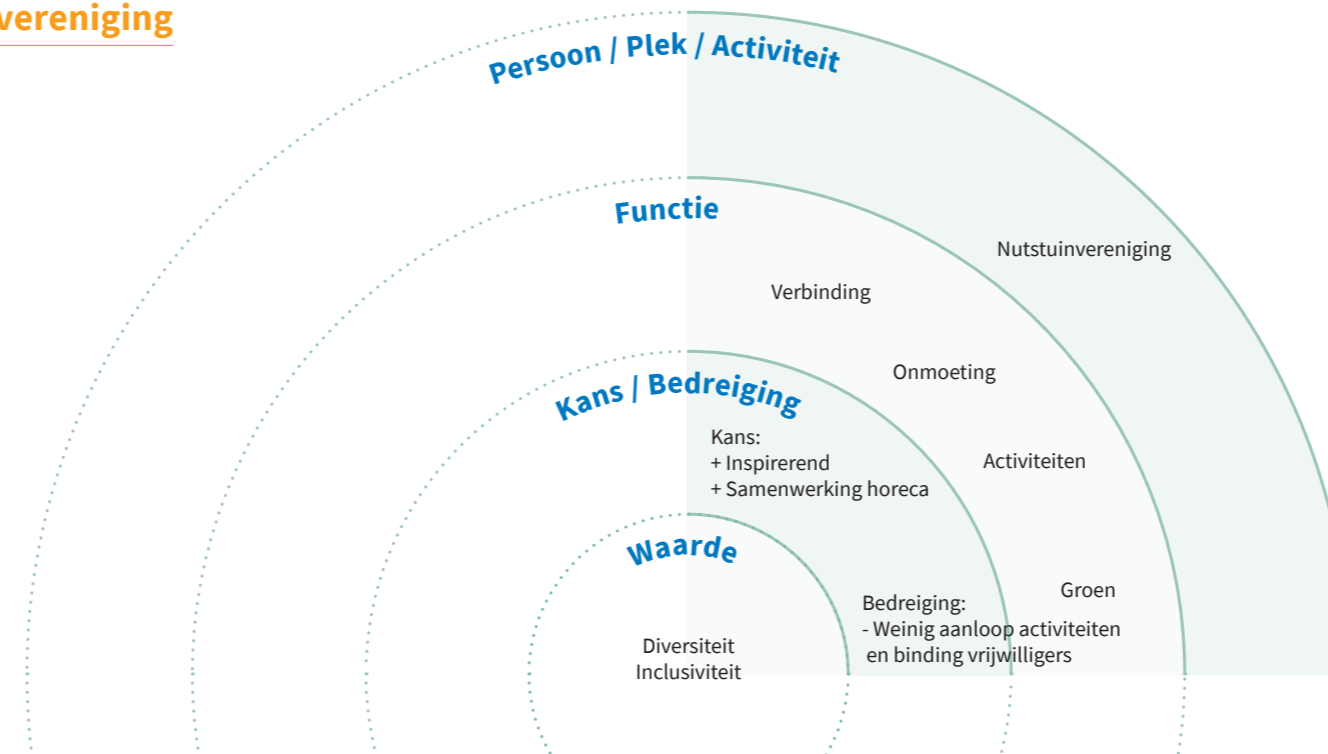
Kralingse Kater

De tuinen van de NTV zorgen voor verbinding en ontmoeting. Tuinders ruilen plantjes en groenten met elkaar en andere bewoners. Bij een grote oogst wordt de opbrengst gedeeld. Veel mensen maken een dagelijkse wandeling door het complex. Kinderen spelen er terwijl hun ouders in de tuin werken. Er is zelfs een wijnboer actief die volgens Suzanne heerlijke wijn maakt onder de ludieke naam Kralingse Kater. Suzanne: “We hebben groen nodig. Je wordt gelukkiger van een wandeling tussen de bomen dan tussen betonnen huizenblokken.” Af en toe wordt een activiteit georganiseerd in het clubgebouw van de NTV met behulp van het Opzoomer Mee budget. Afgelopen zomer was dat een wijnproeverij. Suzanne had gehoopt op een iets grotere opkomst, maar blijft enthousiast. “Aan het einde van de avond zag je mensen telefoonnummers met elkaar uitwisselen. Ook wij hebben mensen ontmoet uit onze eigen straat die we nog niet kenden.”

Overkoepelend overleg

Suzanne zou graag zien dat er in de toekomst meer evenementen komen. “Dan moeten er wel mensen opstaan die dat willen gaan organiseren.” Ook de diversiteit in de horeca laat nog te wensen over, “daarvoor moet je nu toch naar het centrum van Rotterdam. Het zou mooi zijn als die horeca dan een deel van de oogst van het complex gebruikt, dat zou te gek zijn. Hoewel je daarvoor wel een grotere oogst zou moeten hebben.” Een overkoepelend overleg met alle verenigingen die actief zijn in Kralingseveer zou van grote toegevoegde waarde zijn. Met de woningbouw in het Rivium in aantocht ziet ze uitdagingen voor het verkeer. De gemeente wil de nieuwe wijk autoluw maken. Verder staat er in de plannen weinig groen en veel hoogbouw.

“Het lijkt soms of mensen vooral gericht zijn op zichzelf. Het is daarom steeds lastiger om mensen te vinden die voor een langere periode vrijwilligerswerk willen doen. Ook in Kralingseveer is dat een steeds grotere uitdaging. Vaak zie je dezelfde bewoners.”

Suzanne zou graag zien dat er in de toekomst meer evenementen komen. “Dan moeten er wel mensen opstaan die dat willen gaan organiseren.”

Suzanne

02

Trouw aan de wijk

Suzanne ziet zichzelf niet meer weggaan uit Kralingseveer. “Alleen als ik de tuin niet meer zou hebben, dan wordt het een ander verhaal. Ik ben trouw in de relaties die ik aangaan en omarm de grillen en nukken die daarbij horen. Zo is het ook met Kralingseveer. Deze wijk is een weerspiegeling van de maatschappij, er is diversiteit en inclusiviteit. Ik ben hier geworteld.”

Miranda houdt van mensen en zit in de functie van buurtwerker en sociaal beheerder helemaal op haar plek. “Ik heb een gouden leven, ik zit in loondienst, maar eigenlijk ben ik gewoon eigen baas.” Daar staat tegenover dat ze hard werkt en al drie jaar niet op vakantie is geweest. Klagen doet ze niet. Daar is ze veel te druk voor.

Huis van de Wijk

EEN PLEK MET VELE FUNCTIES

Geboren en getogen in Kralingseveer is Miranda Rietveld al vijftientig jaar actief in het buurtwerk. Tot 2010 werkte ze met een groot team. Nu runt ze het Huis van de Wijk met een groep vrijwilligers en met Fred Hoeksema, de wijknetwerker die is aangesteld door de gemeente. Inmiddels valt het buurthuis onder de organisatie gro-up Buurtwerk. “Bij de vijftiendste editie van het Halloween feest stap ik uit de organisatie, dat is volgend jaar” zegt Miranda. “Eigenlijk mag ik dit nu niet meer doen, omdat ik verbonden ben aan het buurthuis. De gemeente wil dat bewoners zelf met initiatieven komen. Alleen, er is al zoveel uit de wijk verdwenen. Bovendien, iedereen verwacht van me dat ik het doe.”

Een gouden leven

Miranda houdt van mensen en zit in de functie van buurtwerker en sociaal beheerder helemaal op haar plek. “Ik heb een gouden leven, ik zit in loondienst, maar eigenlijk ben ik gewoon eigen baas.” Daar staat tegenover dat ze hard werkt en al drie jaar niet op vakantie is geweest. Klagen doet ze niet. Daar is ze veel te druk voor. De wijk omschrijft ze als kabbelend. “Het is hier rustig, weinig mensen op straat en een fijne plek voor kinderen. Vroeger was er heftige sociale controle, dat is gelukkig wat minder geworden.” Nieuwkomers moeten wennen aan het dorps en directe van de bewoners. “Of iemand je mag of niet mag weet je meteen, we draaien nergens om heen.” Ze vertelt verder: “Wij zijn het gewend om elkaar te groeten op straat, de nieuwe mensen doen dat minder, dat vind ik jammer.”

Evenementen worden goed bezocht

Het valt haar op dat in Kralingseveer vaak geroepen wordt dat er nooit wat georganiseerd wordt. Tegelijk vindt ze dat het akelig stil blijft als je dat wel doet. Als ze mensen op de man af vraagt waarom ze niet komen, dan hoort ze dat ze druk zijn of geen zin hebben. Miranda: “Dat is gelukkig anders bij de grotere evenementen. Ministad, Halloween en bijvoorbeeld de veiligheidsdag worden allemaal goed bezocht.” Daar is Miranda heel trots op.

Een superzet?

Voor de opzet van de Buurtwinkel, voornamelijk bedoeld voor senioren die een snelle boodschap willen halen, hield ze eerst een enquête. Het regende enthousiaste reacties. Miranda: “Ik dacht, ik heb een superzet gedaan en er komen straks veel klanten. Helaas is dat niet waar.” In de praktijk blijken vooral nieuwe wijkbewoners hun weg te vinden naar de Buurtwinkel. “En dan hebben we nog de bierklanten. De prijzen in de buurtwinkel zijn laag gehouden met het oog op de senioren. Dus van het bier ook.” Toch blijft ze activiteiten initiëren. Samen met Fred, een groep vrijwilligers en Stichting Pameijer hoopt ze in de komende periode in de wijk een kinderboerderij, pluktuin en hondenspeelplaats te realiseren.

De wijk omschrijft ze als kabbelend. “Het is hier rustig, weinig mensen op straat en een fijne plek voor kinderen. Vroeger was er heftige sociale controle, dat is gelukkig wat minder geworden.”

“Dit is een plek voor ontspanning, ontmoeting en informatievoorziening. Bijvoorbeeld over het aanvragen van de energietoeslag.”

Ontspanning, ontmoeting en informatievoorziening

In het Huis van de Wijk komen veel verschillende groepen: biljarters, mensen die kaarten, de fotoclub en EHBO-vereniging. Er worden eetcafés georganiseerd en de bingoavond wordt ook druk bezocht. Verder is er een loungehoek met een spelcomputer voor de kinderen. Eens per week komt er een jongerenwerker voor een uur. “Dit is een plek voor ontspanning, ontmoeting en informatievoorziening. Bijvoorbeeld over het aanvragen van de energietoeslag.” Daarnaast gaat Miranda samen met mensen van de Laankerk op huisbezoek bij de ouderen. Voor de toekomst zou ze graag willen dat er meer voor jongeren en kinderen in het pand komt. “En ik mis zorgvoorzieningen, zoals een Star-locatie en een diëtist, of een huisarts die we eerst hadden.” Ze hoopt ook dat de wijkraad het overkoepelend overleg met belangrijke partijen weer gaat oppakken.

DE MENSEN KIJKEN HIER NAAR ELKAAR OM

Het is niet voor iedereen vanzelfsprekend dat de koelkast altijd goed gevuld is. Daarom besloot Marijn Iwema een Buurtkastje voor haar huis te plaatsen. Bewoners van Kralingseveer kunnen hier voedselproducten brengen, ruilen of halen. Het initiatief werd meteen een doorslaand succes.

Boodschappen voor wie het nodig heeft

“Als ouders vinden we het belangrijk dat onze kinderen iets mee krijgen over armoede in de wijk, maar ook over voedselverspilling”, vertelt Marijn. Door het Buurtkastje dat buiten hangt zien haar kinderen dat delen leuk is en leren ze respectvol om te gaan met de mensen die er iets uit halen. Naast inzameling voor voedsel dient het kastje ook als MUP: een uitgiftepunt voor gratis menstruatieproducten. “Die spullen worden vaak snel opgehaald, net als babyvoeding. Dat is schrijnend om te zien.”

Geld van de burens

Het idee voor het Buurtkastje zag Marijn op LinkedIn. Ze was meteen enthousiast. “Mijn man en ik werken allebei in de zorg. Daardoor zien we veel armoede en wilden we iets positiefs doen. We kenden de minibibliotheek al waar je op straat boeken kunt ruilen. Dit initiatief van Stichting SoGoed lijkt erop, maar in plaats van boeken gaat het om voedsel. Dat sprak ons aan.” Via een appgroep met de burens was binnen een ochtend het geld voor een kastje binnen. “Ik had wel wat weerstand verwacht. Van andere initiatiefnemers hoorde ik namelijk dat mensen bang zijn voor overlast van bijvoorbeeld daklozen. Maar iedereen was meteen enthousiast.”

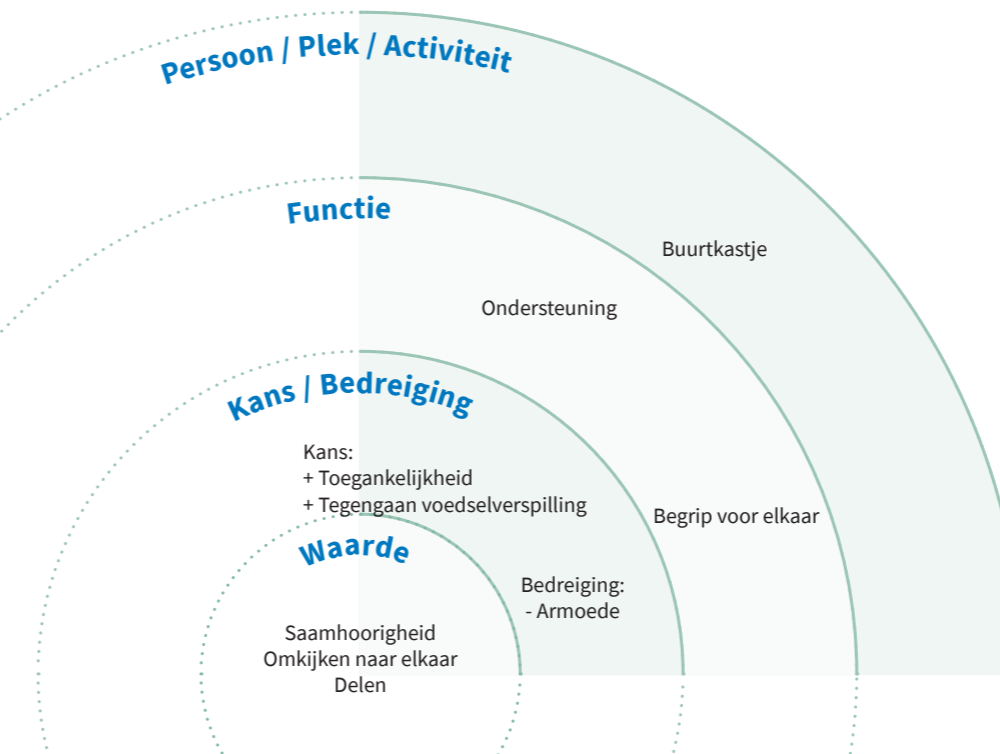
Voedsel vanuit de wijk

Via social media brengt Marijn het Buurtkastje onder de aandacht zodat mensen hun spullen persoonlijk komen afgeven. “Het kastje werkt als verbinder, zowel on- als offline”, vertelt ze. “De bringers maken vaak even een praatje. Het gevoel dat je samen iets goed doet voor de wijk verbindt.” Naast bewoners die producten brengen zijn er ook andere vaste leveranciers. “We krijgen bijvoorbeeld groente van de Nutstuinvereniging Kralingseveer en producten uit de Buurtwinkel.”

Saamhorigheid

Marijn woont met haar gezin sinds 2018 in Kralingseveer. “Toen we hier net kwamen wonen was ik ziek. Plotseling stond de buurvrouw met een grote pan nasi voor de deur. De mensen kijken hier naar elkaar om, dat had ik nog niet eerder in een wijk meegemaakt. Het is ouderwets gezellig en ons kent ons. Ook is het hier groen en kindvriendelijk. Ik vind dat prettig. Kralingseveer is als een dorpje uit Asterix en Obelix dat zich blijft verzetten tegen de overname van Capelle aan den IJssel”, lacht ze. “Dat creëert een sterk saamhorigheidsgevoel. Je vindt hier mensen uit alle lagen van de bevolking. In ons deel van de straat wonen veel flamboyante types, zoals kunstenaars en muzikanten. Daardoor hebben we vaak spontane borrels en veel gezelligheid.”

“Als ouders vinden we het belangrijk dat onze kinderen iets mee krijgen over armoede in de wijk, maar ook over voedselverspilling”, vertelt Marijn. Door het Buurtkastje dat buiten hangt zien haar kinderen dat delen leuk is en leren ze respectvol om te gaan met de mensen die er iets uit halen.

Marijn hoopt vooral dat het woningaanbod in haar buurt niet verandert. Want op dit moment is Kralingseveer toegankelijk voor iedereen. “Dat is de kracht van de wijk en ik hoop dat dat zo blijft.”

Marijn

Nieuwe faciliteiten in de wijk

In de toekomst is Marijn benieuwd wat het Nieuwe Rivium de wijk gaat brengen. “Er is ons een Albert Heijn, een rooftopbar en een stadsstrand beloofd. Ook komt er een halte voor de waterbus.” Mooie vooruitzichten natuurlijk, maar ze ziet ook uitdagingen. “Op momenten dat de weg naar het Rivium dicht is, racen ze hier met tachtig kilometer door de wijk. Dat gaat straks een nog groter probleem worden.” Marijn hoopt vooral dat het woningaanbod in haar buurt niet verandert. Want op dit moment is Kralingseveer toegankelijk voor iedereen. “Dat is de kracht van de wijk en ik hoop dat dat zo blijft.”

HET GEVOEL VAN EEN ECHT BOS AAN DE RAND VAN DE WIJK

Tussen Kralingseveer en Rivium in ligt een grote strook groen. Het bestaat uit een bos, een grasveld waar kan worden gevoetbald en een speeltuin. Het groen ligt een beetje verstopt achter de IJsselmondse laan. Als we de geschiedenis induiken komen we de naam productiebos tegen in een bestemmingsplan van de gemeente uit 2004. Voorheen was dit stuk grond een slibvang, een opvangplek voor havenslib. Het vervuilde land is begin jaren '90 afgedekt en opgehoogd. Daarna is het door de gemeente ingericht als 'park met een productiebos en een grasveld.'

Productiebos

Wanneer wij er een wandeling maken op een licht zonnige vrijdagmiddag heerst er vooral rust. Wel valt op dat je het geluid van het verkeer goed hoort. In het bos spreken we een aantal wandelaars. Allemaal trekken ze de wenkbrauwen op als wij beginnen over het 'productiebos'. Die term is blijkbaar vooral op papier bekend en niet bij de gebruikers van het bos. Aan de rand van het bos ligt een weiland waarin twee paarden staan te grazen. Daar komen we een jonge vrouw met kinderen tegen die niet in de wijk woont. "Ik ben oppas bij een gezin hier uit de wijk en neem de kinderen vaak mee naar de speeltuin."

Goed bewaard geheim

Langs het water wandelt Ton met zijn twee honden. Ton woont in de naastgelegen wijk Fascinatio in Capelle aan den IJssel. Tijdens ons gesprek springen de honden Buffy en Bicky enthousiast om ons heen. Bij navraag blijken het broertjes te zijn, en niet vies van wat camera aandacht. Ton: "Ik vind dit bos een goed bewaard geheim. Tijdens het wandelen door mijn wijk ben ik een keer wat verder gelopen en kwam ik hier uit. Nu ben ik hier dagelijks te vinden met de honden. Het is vanaf waar ik woon een mooi rondje van ongeveer een uur."

Voortbestaan

Vlakbij de speeltuin ontmoeten we Ger en Marloes, vader en dochter, die ook uit Capelle aan den IJssel komen. In coronatijd zijn ze meer gaan wandelen. "Zo'n plek heb je in Capelle niet. Vroeger kwamen we hier wel vaker voor de speeltuin, toen Marloes nog jong was." Ger valt het op dat het bos nogal uit het zicht ligt van Kra-lingseveer zelf, je moet echt weten dat het er is. Ger: "Ik ben wel benieuwd hoe de verbinding met dit gebied gaat zijn als er straks meer woningen komen in het Rivium." Ook in de wijkkrant van Kralingseveer lezen we daar iets over. In de editie van december 2021 wordt de zorg uitgesproken dat Capelle aan den IJssel deze groenstrook mogelijk wil annexeren voor de woningbouw in het Rivium.

"Ik vind dit bos een goed bewaard geheim. Tijdens het wandelen door mijn wijk ben ik een keer wat verder gelopen en kwam ik hier uit. Nu ben ik hier dagelijks te vinden met de honden. Het is vanaf waar ik woon een mooi rondje van ongeveer een uur."

.....
Ton

"Je komt hier allerlei mensen tegen zoals wijkbewoners en mensen die in het Rivium werken en hier een wandeling maken tijdens de lunch. Ik heb hier zelfs weleens een groep mariniers gezien."

.....
Irene

Productiebos

Wandelen in het bos

Iets verder komen we Irene tegen. Ze woont twaalf jaar in de wijk en wandelt hier zo'n twee keer per dag met haar honden. Irene: "In de winter is het een prachtige plek om foto's te maken." We vragen haar wie er zoal gebruik maken van het bos? Irene: "Je komt hier allerlei mensen tegen zoals wijkbewoners en mensen die in het Rivium werken en hier een wandeling maken tijdens de lunch. Ik heb hier zelfs weleens een groep mariniers gezien." Dat niet alles strak is aangelegd spreekt haar wel aan. "Dan voelt het echt alsof je even in het bos loopt. Ik vind het pad waar we nu op staan ook mooi, gewoon een zandpad in plaats van iets met asfalt."

We volgen de tip van Irene om middendoor te lopen en wanen ons inderdaad even in een echt bos.

Tijdens Ministad, dat plaatsvindt op een veld achter het Huis van de Wijk, kunnen kinderen een week lang hutten bouwen, losgaan op springkussens en meedoen aan allerlei activiteiten. “Je ziet de kinderen volop genieten. Daar doe je het voor”, zegt Wilco Maurik, lid van het organisatieteam. Zelf kent Wilco Ministad nog uit zijn jeugd toen het evenement nog Huttendorp heette.

Team Ministad

KRALINGSEVEER BLIJFT HOE DAN OOK EEN SOCIALE WIJK

Vijftig jaar geleden werd Ministad bedacht om kinderen die niet op vakantie kunnen in de zomervakantie toch iets leuks te bieden. Inmiddels is het evenement niet meer weg te denken uit Kralingseveer.

Vijftig jaar Ministad

Tijdens Ministad, dat plaatsvindt op een veld achter het Huis van de Wijk, kunnen kinderen een week lang hutten bouwen, losgaan op springkussens en meedoen aan allerlei activiteiten. “Je ziet de kinderen volop genieten. Daar doe je het voor”, zegt Wilco Maurik, lid van het organisatieteam. Zelf kent Wilco Ministad nog uit zijn jeugd toen het evenement nog Huttendorp heette. “Mijn ouders werkten vijftig jaar geleden als vrijwilliger bij de eerste editie. Net als de oprichters: mijn oom Frans en tante Janny. Janny is inmiddels vijftachtig jaar en staat nog steeds in de snoepkraam. Dat vind ik inspirerend.”

Barstensvol activiteiten

In de laatste week van de zomervakantie verwelkomt Ministad dagelijks zo’n tweehonderdvijftig bezoekers, van alle leeftijden. Je kunt er voor één dag of de hele week langskomen. Kinderen betalen €1,25 entree, inclusief een lunch. “Met het team bedenken we allerlei activiteiten voor de kinderen”, zegt Wilco. “Ook is er De Mooiste Hut-verkiezing en een Kralingseveer Got Talent-show. Daar oefenen de kinderen thuis al weken voor.” Van springkussens tot barbecues: veel wat nodig is voor Ministad wordt gesponsord door ondernemers uit de buurt. Na afloop wordt het gebruikte materiaal opgeslagen in grote containers voor volgend jaar. “Daar krijgen we hulp bij van aannemer Van Herk. Anders is het niet te doen met alle hekken en ander groot materieel dat we ieder jaar opnieuw gebruiken.”

Hechte groep vrijwilligers

“Bij Ministad zijn vrijwilligers onmisbaar”, zegt Wilco. “In januari komen we voor het eerst samen en verzinnen we een thema. De laatste keer was dat ‘Feest’, omdat het de eerste editie na corona was.” Bij de organisatie probeert Wilco ook jongeren te betrekken. “Wij geven ze een kans en het vertrouwen dat ze iets kunnen, maar ook fouten mogen maken. Dan zie je ze razendsnel ontwikkelen.” Kralingseveer voelt voor Wilco als thuis. Als hij zou verhuizen, dan in ieder geval niet ver weg. “Het is hier een dorp, maar dicht bij de stad waar alles is. Ik heb het hier naar mijn zin.” Vroeger kende hij iedereen, maar nu is er meer verloop. Dat is prima, want Kralingseveer blijft hoe dan ook een sociale wijk. “Er wordt wel eens geklaagd over iets onbenulligs als onkruid. Maar je moet ook zelf de dingen een beetje bijhouden.”

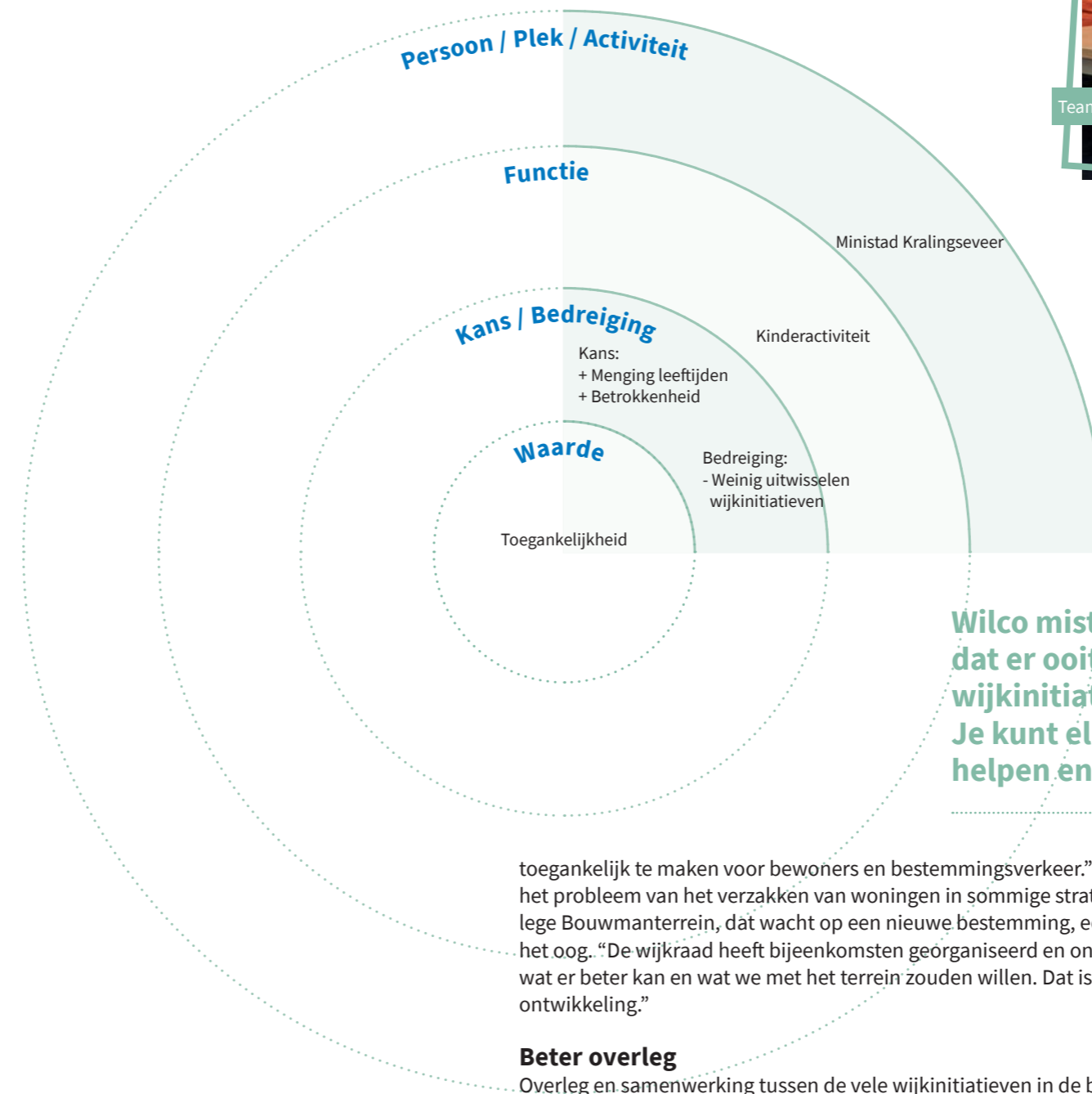
Problemen

Door de drukte op de Algeracorridor die Capelle aan den IJssel, Krimpen aan den IJssel en Krimpenerwaard met elkaar verbindt, is er in de buurt veel verkeersoverlast. “Daar staat het geregeld vast, dus hebben we hier veel sluipverkeer. Dat zou je kunnen oplossen door de IJsselmondselaan alleen

Bij de organisatie probeert Wilco ook jongeren te betrekken. “Wij geven ze een kans en het vertrouwen dat ze iets kunnen, maar ook fouten mogen maken. Dan zie je ze razendsnel ontwikkelen.”

06

Wilco mist vooral het overleg dat er ooit was tussen de vele wijkinitiatieven in de buurt. Je kunt elkaar met zoveel dingen helpen en versterken, vindt hij.

toegankelijk te maken voor bewoners en bestemmingsverkeer.” Dan is er nog het probleem van het verzakken van woningen in sommige straten. Ook is het lege Bouwmanterrein, dat wacht op een nieuwe bestemming, een doorn in het oog. “De wijkraad heeft bijeenkomsten georganiseerd en ons gevraagd wat er beter kan en wat we met het terrein zouden willen. Dat is een goede ontwikkeling.”

Beter overleg

Overleg en samenwerking tussen de vele wijkinitiatieven in de buurt is erg belangrijk. Je kunt elkaar met zoveel dingen helpen en versterken, vindt hij. Over Ministad maakt Wilco zich geen zorgen. “Elk jaar weer zie je dat mensen bereid zijn om mee te helpen. Dat is geweldig. Daarnaast proberen we ook de nieuwe mensen in de wijk enthousiast te maken om langs te komen. Die zijn niet met Ministad opgegroeid, zoals wij. Maar juist de mix van al die verschillende mensen en leeftijden maakt het een mooi evenement.”

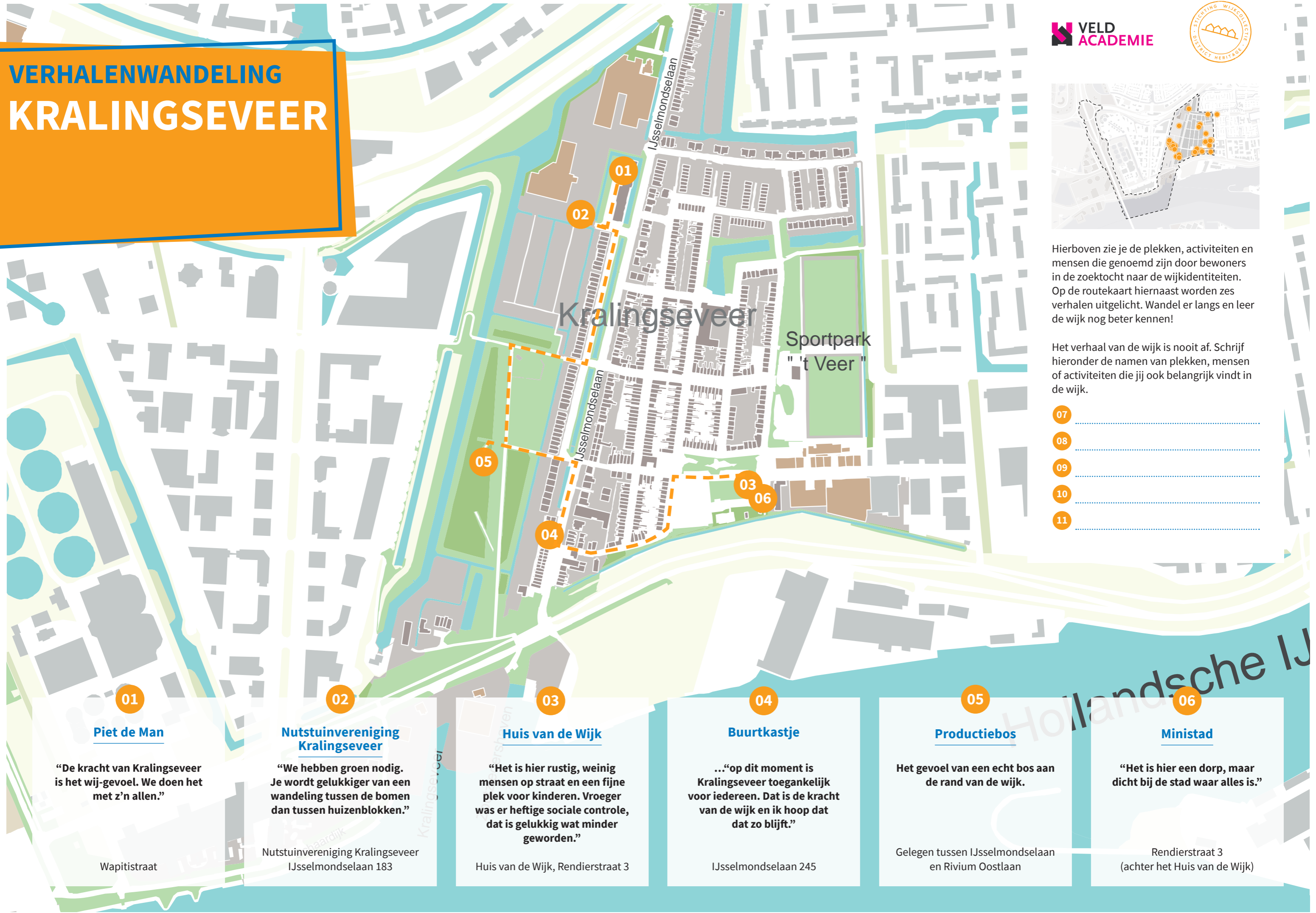
VERHALENWANDELING KRALINGSEVEER

Hierboven zie je de plekken, activiteiten en mensen die genoemd zijn door bewoners in de zoektocht naar de wijkidentiteiten. Op de routekaart hiernaast worden zes verhalen uitgelicht. Wandel er langs en leer de wijk nog beter kennen!

Het verhaal van de wijk is nooit af. Schrijf hieronder de namen van plekken, mensen of activiteiten die jij ook belangrijk vindt in de wijk.

- 07 .....
- 08 .....
- 09 .....
- 10 .....
- 11 .....

Kralingseveer

Sportpark
"t Veer"

01

Piet de Man

“De kracht van Kralingseveer is het wij-gevoel. We doen het met z’n allen.”

Wapitistraat

02

Nutstuinvereniging Kralingseveer

“We hebben groen nodig. Je wordt gelukkiger van een wandeling tussen de bomen dan tussen huizenblokken.”

Nutstuinvereniging Kralingseveer
IJsselmondselaan 183

03

Huis van de Wijk

“Het is hier rustig, weinig mensen op straat en een fijne plek voor kinderen. Vroeger was er heftige sociale controle, dat is gelukkig wat minder geworden.”

Huis van de Wijk, Rendierstraat 3

04

Buurtkastje

...“op dit moment is Kralingseveer toegankelijk voor iedereen. Dat is de kracht van de wijk en ik hoop dat dat zo blijft.”

IJsselmondselaan 245

05

Productiebos

Het gevoel van een echt bos aan de rand van de wijk.

Gelegen tussen IJsselmondselaan en Rivium Oostlaan

06

Ministad

“Het is hier een dorp, maar dicht bij de stad waar alles is.”

Rendierstraat 3
(achter het Huis van de Wijk)

Hollandsche IJ

COLOFON

Kralingseveer

Wijkidentiteit(en)

In opdracht van

Gemeente Rotterdam

In samenwerking met

Wijkraad Kralingseveer

Uitvoering

Veldacademie
Waalhaven Oostzijde 1
3087 BM Rotterdam
info@veldacademie.nl | www.veldacademie.nl

Stichting Wijkcollectie
Willem Buytewechstraat 145
3024 XE Rotterdam
info@wijkcollectie.nl | www.wijkcollectie.nl

Uitgave

1^e uitgave, december 2022
©2022 Stichting Wijkcollectie | Veldacademie

Copyright

De gebruiker mag het werk kopiëren, verspreiden, tonen en op- en uitvoeren onder de volgende voorwaarden:

Naamsvermelding De gebruiker dient de naam van Stichting Wijkcollectie en Veldacademie te vermelden. **Niet-commercieel** De gebruiker mag het werk niet voor commerciële doeleinden gebruiken. **Geen afgeleide werken** De gebruiker mag het werk niet bewerken.

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/nl/>

Onderzoeksteam

Elisa Matse
Anne-Lotte Groenewegen

Coördinatie

Elisa Matse

Wijkanalyse

Elisa Matse

Wijkreporter

Nicole van Dijk

Leonie Roukens

Beke Olyrhook

Eindredactie verhalen

Cathelijne Beijn
Mariette van der Elburg

Vormgeving en beeldredactie

Rosemiek van der Linden
Minke Themans

Lotl Design - Marlies Bouman

Fotografie

Boy Berkhout

Beke Olyrhook

KRALINGSEVEER

Wijkidentiteit(en)

De identiteit van de wijk is altijd in beweging. Juist daarom is het waardevol om hier van tijd tot tijd een afspiegeling van in kaart te brengen. Stichting Wijkcollectie en Veldacademie hebben de krachten gebundeld en de identiteit(en) van de wijk Kralingseveer in meerdere vormen in beeld gebracht. Het resultaat hiervan is deze rapportage.